

NSB in Friesland

Beschrijving opdracht

In deze opdracht ga je aan de hand van een interactieve kaart over het verhaal van een Friese NSB'er leren wat de NSB was, wat standplaatsgebondenheid is en hoe standplaatsgebondenheid een rol speelt in onze blik op het verleden. De leerlingen krijgen na het bekijken van de kaart enkele vragen over de NSB en aan het einde van de les gaan ze samen twee vragen beantwoorden over standplaatsgebondenheid. De docent bespreekt de uitkomst van deze vragen vervolgens nog met de leerlingen.

Tijdvak

Tijd van Wereldoorlogen 1900-1950

Kenmerkende aspecten

41 het racistisch en totalitair karakter van het nationaalsocialisme;
42 de Duitse bezetting en de Jodenvervolgning.

Doelgroep

Niveau: vmbo TL/havo
Klas: 2 havo/3 vmbo TL

Tijdsduur

50 minuten

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen benoemen waar de afkorting NSB voor staat. (onthouden)
- De leerlingen kunnen uitleggen dat de NSB een Nederlandse nationaalsocialistische partij was. (begrijpen)
- De leerlingen kunnen uitleggen wat het begrip standplaatsgebondenheid betekent. (begrijpen)
- De leerlingen kunnen aan de hand van een voorbeeld uit hun eigen regio (Friesland) uitleggen hoe standplaatsgebondenheid een rol speelt in het oordelen over mensen uit het verleden. (integreren)

Leerlingenmateriaal

<https://www.thinglink.com/scene/1718267681410384358>

Vorbereiding en benodigdheden

- Zorg voor laptops voor de leerlingen en een eigen laptop.
- Zorg voor een digibord.
- Zorg dat de leerlingen een pen en een schrift of papier hebben.

Beginsituatie leerlingen

- De leerlingen weten wat Nazi's zijn.
- De leerlingen weten dat de Duitsers Nederland hebben overgenomen.

Instructie aan leerlingen

- *Wat?*

De leerlingen gaan een video en de interactieve kaart bekijken en daar een paar vragen over beantwoorden.

- *Hoe?*

De vragen zitten bij de interactieve kaart in. Ze kunnen deze vinden bij de laatste puntjes op de interactieve kaart.

- *Waarom?*

De leerlingen leren aan de hand van de kaart wat de NSB is en krijgen een voorbeeld te zien van een lid van de NSB en gaan aan de hand van dit voorbeeld leren wat standplaatsgebondenheid is.

Uitvoering

- Stuur elke leerling een link naar de interactieve kaart.
- Leg uit dat de les gaat over een NSB'er uit Friesland en laat het boek "het pak van mijn vader zien". Leg uit dat dit boek van de dochter van de NSB'er is en waar het over gaat.
- Begeleid de leerlingen en geef ze opdracht de kaart te bekijken en de vragen te maken. Geef ze hier 15 minuten voor.
- Na 15 minuten bespreek je de interactieve kaart en de vragen klassikaal.
- Hierna ga je bezig met de vaardigheid standplaatsgebondenheid aan de hand van een stuk tekst en twee vragen.
- Bespreek aan het einde van de les hoe standplaatsgebondenheid onze blik op mensen zoals Reinder Wassenaar (Friese NSB'er) beïnvloed.

Deze les is ontwikkeld door

Len Oosterbos, student lerarenopleiding geschiedenis, NHL Stenden Hogeschool Leeuwarden 2022